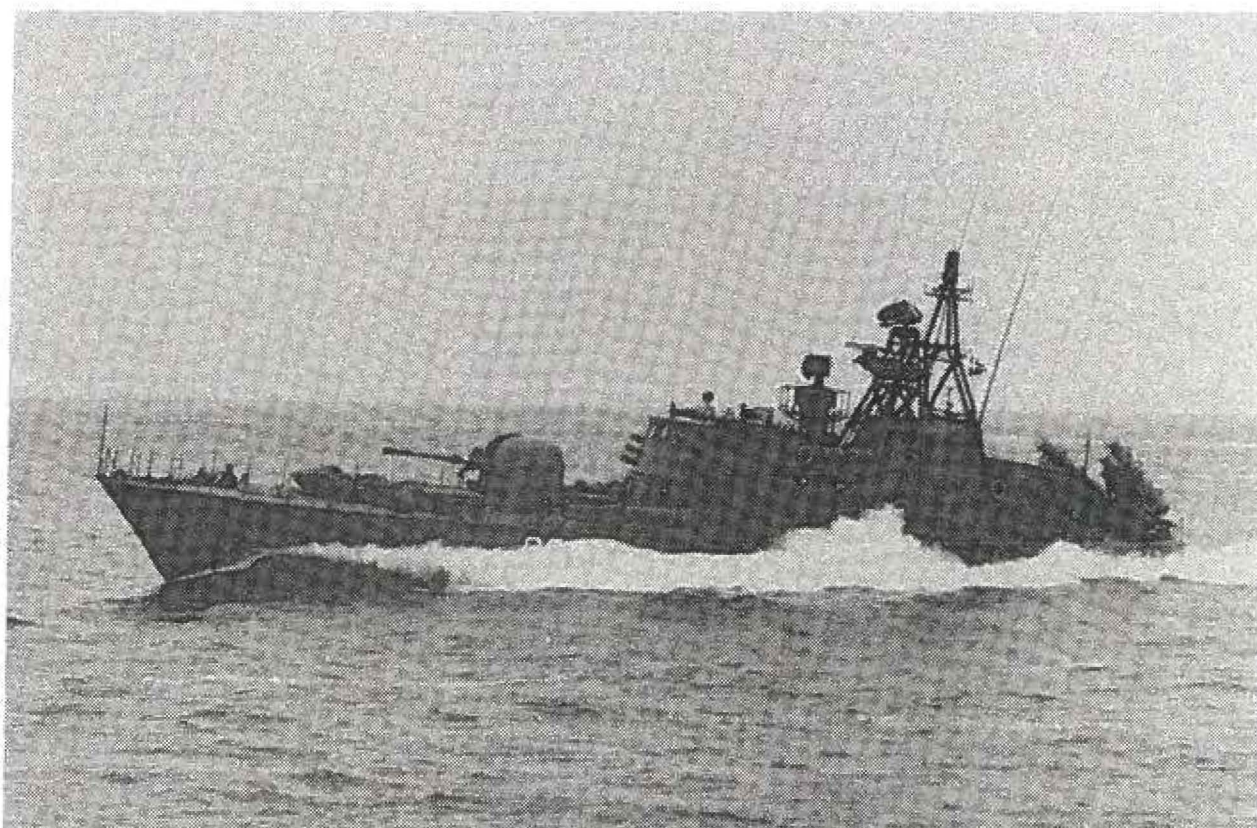

SØVÆRNS- ORIENTERING

Torpedobåden KRIEGER, chefen for Torpedobådseskadrens kommandoskib under øvelse PLAYEX 1/89. (SVN FOT).

Øvelse PLAYEX 1/89

Under ledelse af chefen for Torpedobådseskadren deltog enheder fra Torpedobådseskadren, Fregateskadren, Mineskibseskadren og Undervandsbådseskadren i årets første egentlige øvelsesvirksomhed til søs. Formålet med øvelsen var at gennemføre våben- og procedurere træning samt operativ samvirkeuddannelse i Kattegat, Storebælt og Østersøen.

I øvelsens første tre dage gennemgik enhederne et intensivt program med typerelaterede øvelser inden for områderne luft- og sømålsskydning, luftforsvar, havaribekæmpelse, minelægning og

-strygning, ubådsbekæmpelse m.m. Derudover gennemførtes et par mindre taktiske øvelser.

Onsdag aften deltog fire torpedobåde i øvelser med marinehjemmeværnet i havne i det Storkøbenhavnske område. De enkelte flotiller gik til sagen med stor entusiasme og ydede værdifuld assistance til de anløbende torpedobåde.

I løbet af torsdagen forlagde enhederne til startpositionerne for en større faseopdelt taktisk øvelse i Sundets sydlige del og Østersøen. Denne serial varede helt frem til fredag morgen, hvorefter enhederne ankom til Holmen i løbet af dagen.

Udover de enkelte eskadrer inddrog øvelsen deltagelse af fly fra flyvevåbnet og helikoptere fra Søværnets Flyvetjeneste samt de enkelte marinedistrikter.

PLAYEX 1/89, der var begunstiget af et for årstiden rimeligt vejrlig, var meget udbytterig og dannede et godt træningsgrundlag for forårets øvelsesaktiviteter.

(TBE)

Legatet VOLUNTAS EST VIA uddelt

Civilingeniør H.V.Augsburg har til minde om sin fader, kommandør H.V.Augusburg, stiftet et legat ved navn VOLUNTAS EST VIA (Viljen er vejen), af hvilket der til en befalingsmand eller menig uddeles portioner á kr. 1000,-, almindeligvis på kommandørens fødselsdag den 26. april, såfremt legatbestyrelsen i samråd med Inspektøren for Søværnet har fundet grundlag herfor, efter følgende retningslinier:

1. Udvist fremragende konduite.
2. Givet forslag til forøgelse af søværnets kampevne.
3. Udvikling af betydelige nyskabelser eller afhandlinger.
4. Udvikling af forslag til værdifulde tekniske forbedringer af søværnets skibe.

Såfremt legatet et år ikke uddeles, kan midlerne overføres til det følgende år.

Ved en højtidelighed i Søofficers-Foreningen den 14. februar blev legatet VOLUNTAS EST VIA tildelt oversergent Svend-Åge Søbygge nu tjenstgørende ved Flådestation Frederikshavn.

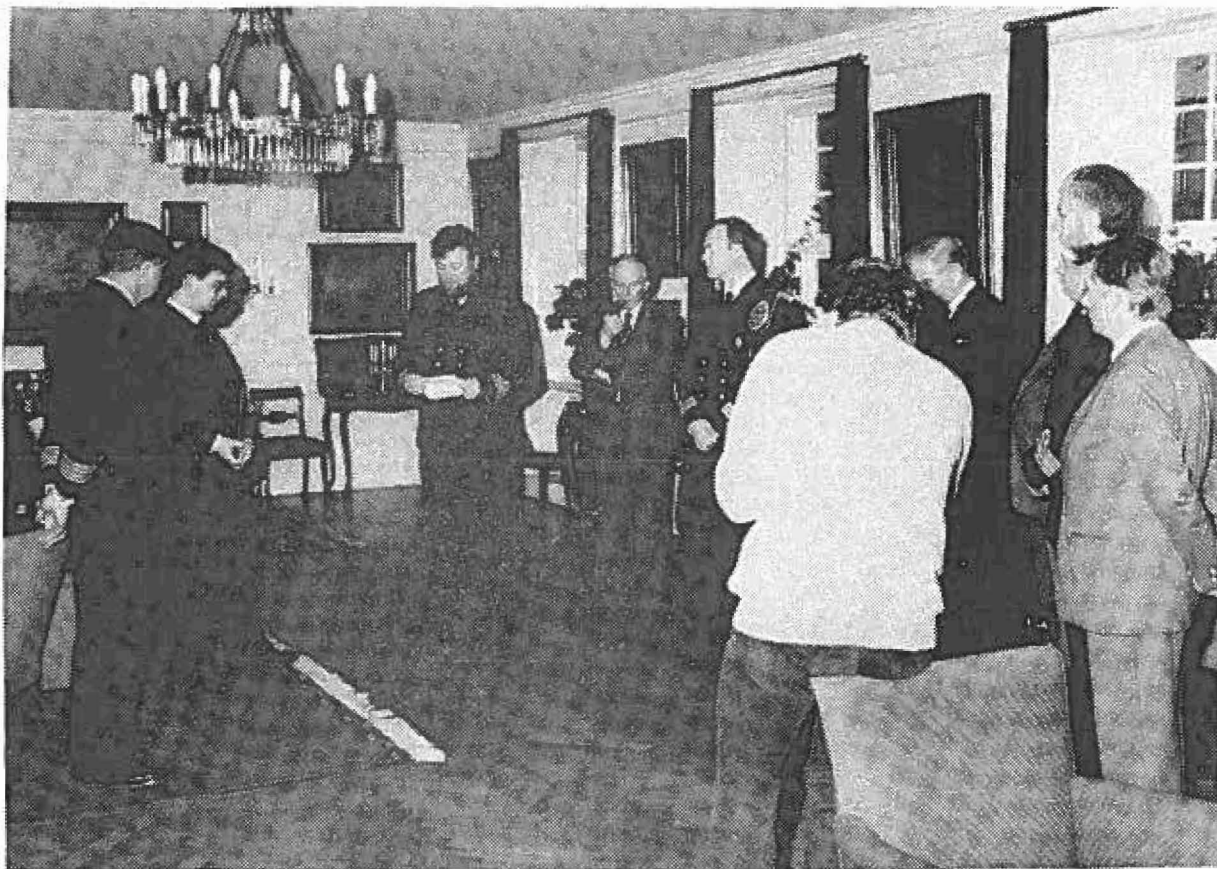
Legatet blev af Søofficers-Foreningen tildelt oversergenten som en hædersgave på kr. 3000,- med følgende begrundelse:

"Oversergent Svend-Åge Søbygge, der var inspektionsskibet BESKYTTERENS maskinregnskabsfører, udviste fremragende konduite ved den 1. oktober 1988 under redningen af 3 skibbrudne fiskere ved Færøerne under særdeles vanskelige vejrforhold at have optrådt snarrådigt og professionelt samt udvist personligt mod".

Formanden for Søofficersforeningen, kommandør A.Sørensen, overrækker oversergent S.Å.Søbygge foreningens legat. (FKO FOT).

Til stede ved legattildelingen i Søofficersforeningens lokaler i Søkvæsthuset var kommandør S.P.E.Gøbel, Marinestaben, som repræsentant for Inspektøren for Søværnet, BESKYTTERENS næstkommanderende, orlogskaptajn S.C.Beck, formanden for CS/Søværnet, seniorsergent Bjarne Johansen, samt Søofficers-Foreningens bestyrelse. Chefen for BESKYTTEREN, orlogskaptajn A.Fiedler, der var tjenstligt forhindret i at deltage, havde på den gamle besætnings vegne sendt en lykønskning til oversergenten samt en tak til Søofficersforeningen.

BESKYTTERENS næstkommanderende oplæser på chefens vegne besætningens lykønskning. (FKO FOT).

Legatet VOLUNTAS EST VIA blev sidst uddelt i 1987. (Redningsaktionen blev omtalt Søværns-Orientering nr. 19/88, Red.).

(SOF)

Søredningstjenestens 2. halvårsrapport 1. juli - 31. december 1988

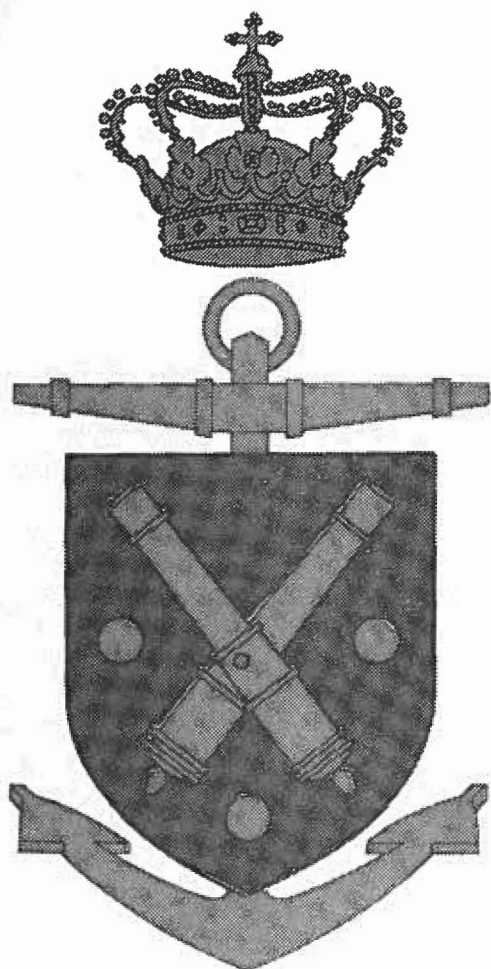
Efter det rekordstore antal søredningsaktioner i 1987 (745) er det med glæde Søværnets operative Kommando (SOK) kan konstatere et velkomment fald på 10,5% i 1988, omend den positive tendens i perioden 1983 til 1986 endnu ikke helt er genoprettet. Søredningscentralen i SOK aktiveredes i alt 667 gange i 1988, enten ved direkte alarmering eller efter henvendelse fra andre redningscentraler. Faldet i antallet af søredningsaktioner er fordelt over hele året, men er mest markant i de tre største feriemåneder, juni, juli og august.

SOK har i andet halvår af 1988 været inddraget i 419 søredningsaktioner, og en summarisk redegørelse for hver enkelt er med-

taget i rapporten. Søredningsaktioner i perioden 1. januar til 31. december 1988 er omtalt i SOKs første halvårsrapport for 1988.

Også med hensyn til antallet af omkomne har SOK konstateret et glædeligt, omend mindre, fald fra 61 dødsulykker i 1987 til 60 i 1988. Procentvis repræsenterer dette dog en stigning fra 8,2% til 9,0%. Af de 60 dødsulykker kan de 34 relateres til fritidsaktiviteter, hvilket er en markant nedgang på 6 (20%) i forhold til året før, hvorimod der er tale om en stigning på 5 (24%) inden for erhvervsrelaterede dødsulykker.

I rapporten indgår en statistik omfattende hele 1988, hvortil SOK har knyttet følgende kommentarer:

Fordelingen mellem de tre kategorier søredningsaktioner (erhvervsrelaterede, fritidsrelaterede og andre årsager) er stort set uændret i forhold til 1987, omend der procentvis er tale om en mindre stigning (3%) på fritidsområdet og et tilsvarende fald på de to andre kategorier.

- I 1988 undsattes udenlandske statsborgere i 109 tilfælde, hvilket repræsenterer 16,3% af det samlede antal redningsaktioner i løbet af året. Dette er et fald på 24,3% i forhold til 1987, hvor tallet var 144.
- Udenlandske redningsorganisationer og deres ressourcer har medvirket i 72 eftersøgnings- og redningsaktioner, hvilket udgør 10,8% af det samlede antal. Dette er et markant fald fra året før, hvor de samme tal var henholdsvis 102 og 13,7%.

- Aktiviteter i forbindelse med brætsejladts resulterede i et fald fra 41 i 1987, repræsenterende 5,5% af alle aktioner, til 33 i 1988, hvilket udgør 4,9%.
- Badende og svømmedykkere var indblandet i 20 søredningsaktioner i løbet af året, hvilket er en voldsom stigning fra de 6 aktioner året før. I procent er det en stigning på over 230%.

Kystredningstjenestens 26 stationer har i 1988 modtaget i alt 389 anmodninger om assistance, heraf de 185 i andet halvår af 1988. Redningsstationernes virksomhed i hele året har været fordelt som følger:

- 64 mennesker, der var i alvorlig fare på søen, blev reddet.
- 130 fartøjer er blevet undsat, assisteret eller overvåget under vanskelige forhold.
- 4 patientevakueringer er udført.
- 2 omkomne personer er bragt i land.
- 76 opkald vedrørte deltagelse i eftersøgninger eller opgaver af ikke redningsmæssig karakter.
- 587 timer har redningsstationerne været i aktivitet for at kunne løse ovennævnte opgaver.

Flådens LYNX-helikoptere udstationeret på inspektionsskibene ved Grønland og Færøerne udfører eftersøgnings- og redningstjeneste i Nordatlanten. I 1988 udførtes i alt 59 missioner af forskellig art.

1988 repræsenterer således en glædelig tilbagevenden til den nedadgående tendens, som påbegyndtes i 1983, både med hensyn til det samlede antal søredningsaktioner og antallet af omkomne, og også i år blev dansk ansvarsområde forskånet for store søulykker. Der er selvfølgelig enkelte store, procentvise udsving inden for enkelte kategorier, men disse må hovedsageligt tilskrives den usikkerhed i de statistiske beregninger, som de numerisk set små tal uvægerligt medfører. Generelt anser SOK, med det nuværende trafikmønster, dog 1988 som noget nær et gennemsnitsår.

Ovenstående skal imidlertid ikke tages som et udtryk for, at tallene for 1988 anses for tilfredsstillende, idet SOK beklageligvis må konstatere, at alt for mange redningsaktioner fortsat iværksættes, fordi der ikke lyttes eller tages hensyn til vejrmeldinger, ligesom der tydeligvis fortsat hersker en vis usikkerhed hos en del fritidssejlere omkring anvendelse af signalmidler. Alt

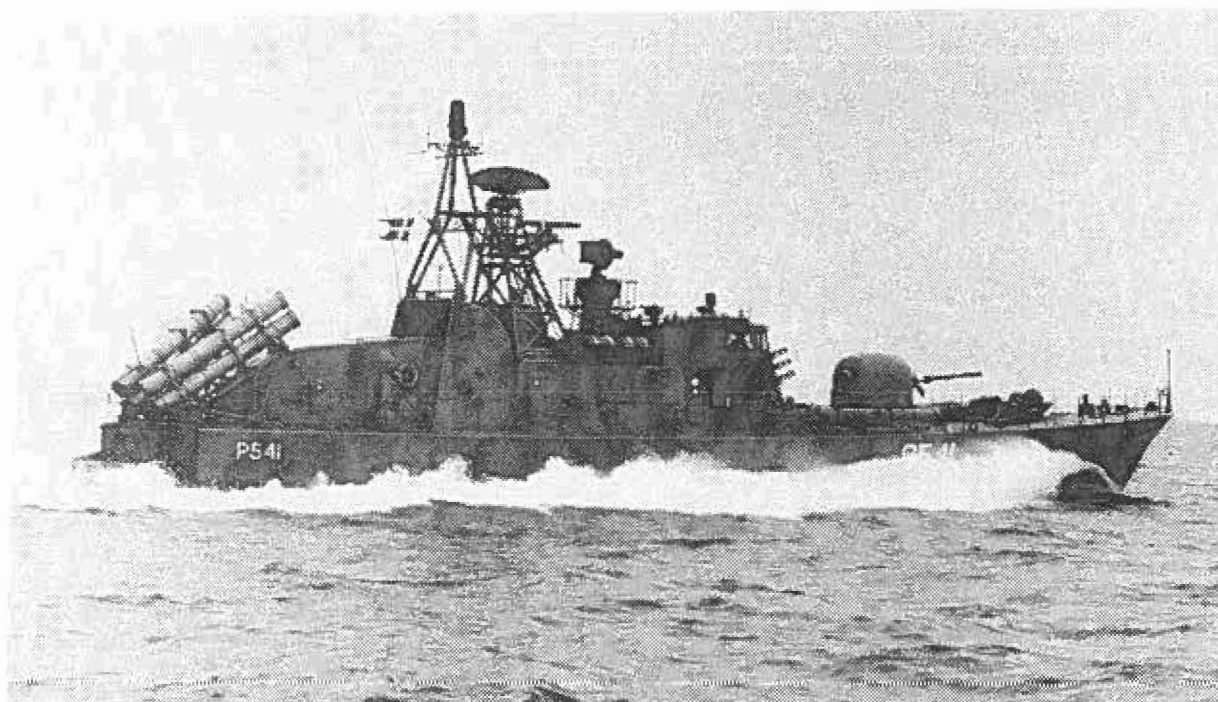
for mange gange bliver søredningsaktioner iværksat på baggrund af anvendelsen af nødsignaler, hvor det efterfølgende må konstateres, at der ikke forelå en situation med fare for besætning eller skib, og hvor et opmærksomhedssignal havde været mere på sin plads. En større indsats for, og opmærksomhed omkring, sikkerhed til søs, herunder specielt anvendelse af redningsvest, vil utvivlsomt kunne nedsætte antallet af søredningsaktioner for alle kategorier af søfarende, herunder især dødsulykkerne.

(SOK)

I torpedobådene går man ikke i vinterhi

Torpedobådene tog hul på årets sejladsaktiviteter 11.-12. januar. Øvelsen var planlagt som to dagssejladser, hvor formålet var at ryste julestemningen ud af kroppen for atter at indleve sig i det operative miljø.

Som bekendt er al begyndelse svær, så da torpedobådene KRIEGER, HUITFELDT, BILLE og BREDAL sejlede ud fra Holmen 11. januar, bød programmet på basiske discipliner som blindsejlad, artilleri-, havari- samt sømandskabsmæssige øvelser, altså et bredt udsnit af øvelser, der involverede personel på alle niveauer.

Torpedobåden BREDAL under forlægning. (SVN FOT).

Under skydningerne blev såvel sø- som luftmål engageret under megen larm og til den lifflige duft af krudtrøg. Resultaterne af anstrengelserne blev, at målene blev nedkæmpet, og moralen højnet.

Blindsejladsen var primært for at træne enhedernes næstkommanderende. Her blev Saltholm omsejlet flere gange, hvilket ikke er nogen nem opgave grundet trafik, bøjer, fyr, lægt vand og ikke mindst det svenske territorialfarvand. Trods disse utallige fælder udførtes øvelsen med vanlig dygtighed og uden uheld.

DAMEX og de sømandskabsmæssige øvelser involverede alle og indebar en del hårdt fysisk arbejde, hvilket var velkomment efter julens megen mad.

Da enhederne 12. januar om eftermiddagen sejlede ind gennem Kronløbet, havde alle således fået opfrisket, hvad livet egentligt drejer sig om i Torpedobådseskadren.

Konklusionen må være, at trods julehygge og god mad havde ingen glemt de ædle dyder - NÆ! Stolt står den danske sømand.

(TBE)

Ændring af Søværnets Sergent- og Reserveofficersskoles uddannelseskalender

Fra januar 1990 vil uddannelsesprogrammet for Søværnets Sergent- og Reserveofficersskole (SRS) blive ændret, således at skolen i de 6 første måneder af året vil have følgende klasser sergentelever (SGE): 1 klasse stampersonel (STP), 3-4 klasser søkadetaspiranter (SØ), 1 klasse værnepligtige navigatører (NA) og 1 klasse værnepligtige maskinmestre (MA). Herudover vil der blive afholdt kursus for 2-3 hold stampersonel til videreuddannelse (VUT) trin 1 og 2. I årets sidste halvdel bliver der etableret 3 klasser SGE (STP) og det samme antal klasser NA, MA og VUT som i foråret, men ingen SGE SØ. SGE (STP) starter undervisningen i Frederikshavn først i januar eller august. De vil, inden de møder ved SRS, have gennemgået en to ugers uddannelse ved Søværnets Teknikskoles ABCD/SA-kursus og en uges uddannelse ved Søværnets Eksercerskole i Auderød.

Omlægningen finder sted for at opnå en mere jævn belægning på skolen og derved en bedre udnyttelse af SRS lærerkræfter og andre ressourcer. Det tidligere uddannelsesprogram havde for stor belægning med sergentelever om foråret, hvorfor VUT-uddannelserne

måtte gennemføres i sidste del af året. Dette skabte mindre heldige forhold for disse hold og for skolens lærere på grund af overlap i undervisningen. Det var også uheldigt for personaleforvaltningen og søværnets tjenestesteder, idet det har været nødvendigt samtidigt at frigøre 32 SG/OS/SSG til videreuddannelsen. Det er skolens håb, at omlægningen vil gøre det lettere at frigøre kvalificerede, tjenstgørende mellemledere til de nødvendige videreuddannelser.

(SRS)

Frømand på fjernkendingskursus

Efter et vellykket kursus for frømand i februar måned sidste år blev det aftalt med Søværnets Frømandskorps (FKP), at Fjernkendingskolen skulle medtage FKP i produktionsmålet for 1989 med 2 kurser. Det første af disse kurser er netop blevet afviklet i uge 6 med et udmærket resultat.

Eleverne er meget motiverede for undervisningen, og det afspejles i resultatet, som må betragtes som særdeles tilfredsstillende. Ved evalueringen udtrykte eleverne da også stor tilfredshed med, at denne disciplin nu indgår som et naturligt led i den uddannelse, som dette elitekorps gennemgår.

Glimt fra undervisningen. (FKS FOT).

Som omtalt ved tidligere lejligheder i denne sammenhæng, er det ligegyldigt, hvor fintfølede og hvor avanceret teknik der udvikles, så er det i sidste instans det menneskelige øje, der skal afgøre, hvad det er for en våbenplatform man står overfor!

Det er, som om interessen for fjernkending og viden om våbensystemer er stigende, og det udmønter sig i anmodninger om afholdelse af kurser i fjernkending, en ting, skolen selvsagt er glad for.

Udover undervisningen i fjernkending bruges skolens faciliteter også til andre ting; her tænkes specielt på filmssalen med plads til 120 personer. Den lånes ud i ledige perioder til briefinger, debriefinger, seminarer, foredrag og film- og videoforevisninger af forskellig art. Det sidste store arrangement, der har været afholdt på skolen, er Havariskolens "Seminar 88" i november sidste år. Skolen har også til opgave at udfærdige og udgive publikationer og undervisningsmateriel. Det sidste arbejde i denne forbindelse er udfærdigelse af en revideret flykendingsbog for forsvaret FKOPUB PP - 354-2. Bogen er i lommeformat og uklassificeret.

(TAS/FKS)

Søværnets turnering i indefodbold

De indledende kampe i søværnets turnering i indefodbold blev afviklet i henholdsvis Frederikshavn og København. Der var tilmeldt 7 hold i Frederikshavn og 20 i København. Af de 27 tilmeldte hold gik 8 videre til finalen. Finalestævnet afvikledes på Holmens Idrætsanlæg den 23. januar. Resultatet af turneringen blev:

- Nr. 1 Kystradarstation Gedser
- " 2 Torpedobådenes mobile Base
- " 3 Søværnets Sergent- og Reservofficersskole
- " 4 Søværnets Officersskole.

Finalestævnet bød på mange kampe af høj kvalitet. Guld og sølv blev afgjort på målforskel - så spænding var der nok af. Stævnet afsluttedes med, at næstformanden i Søværnets Idrætskomite overrakte præmier, medaljer og glas.

(IKO)

Jolledåb i Grønnedal

Den 19. november blev inspektionskutteren AGPA nye WILMA jolle ved en mindre højtidelighed døbt i Grønnedal.

Gudmoder var fru Gurli Grentzmann, som svingede en karaffel fyldt med orangejuice mod jollens stævn og gav den navnet JAFFA, hvorefter jollen sattes i vandet for en demonstrationssejlads. Fru Grentzmann er gift med chefen for Grønlands Kommando.

Glimt fra navngivningen om bord på AGPA. (AGPA FOT).

Navnet JAFFA skyldes jollens farve, den er orange som en appelsin. Jollen kom om bord i AGPA i august 1988, efter denne havde gennemgået flere prøver, for at kunne opnå godkendelse ved Søværnets Materielkommando. De øvrige inspektionskuttere ved Grønland skal også udrustes med samme type jolle.

Jollen er en såkaldt WILMA 16 fods jolle, som er udviklet og konstrueret lokalt ved WILMA BOAT's APS i Godthåb. Den er udviklet med henblik på de særligt barske forhold i grønlandske farvande,

hvilket vil sige, at den har stor styrke og god sødygtighed. Tidligere var inspektionskutterne ved Grønland udstyret med en jolle, der mest af alt mindede om en travalje. Den var ikke særligt velegnet til en påhængsmotor, ej heller var den særligt sødygtig, så den blev stort set kun brugt som "vandtaxi", når kutterne lå agterfortøjet i Godthåb.

WILMA jollen under demonstrationssejladsen på Arsukfjorden. (AGPA FOT).

Med den nye jolle er inspektionskutterne ved Grønland udrustet med et fartøj, der udvider mulighederne betydeligt ved f.eks. eftersøgninger i forbindelse med SAR operationer og rekognoscering ved sejlad i uopmålte farvande m.v.

(AGPA)

Indland kort

Inspektøren for Søværnets tjenestestedsbesøg ved Søværnets Våbenskole

Inspektøren for Søværnet aflagde tirsdag den 7. februar tjenestestedsbesøg ved Søværnets Våbenskole.

Besøget indledtes med, at Inspektøren for Søværnet blev modtaget af den samlede stab. Søværnets Våbeninspektør orienterede sammen med

sin stab herefter om Våbenskolens organisation og aktiviteter.

Besøget omfattede ligeledes besøg på Undervandsbådkursus, ved minørtjenesten og på Søværnets Dykkerskole. Ved besøget på sidstnævnte blev der i forbindelse med de civile uddannelser, skolen er pålagt, demonstreret undervandssvejsning.

Overordnet inspektion af inspektionsskibet VÆDDEREN

Inspektøren for Søværnet foretog tirsdag den 14. februar overordnet inspektion af inspektionsskibet VÆDDEREN under sejlads i Sundet.

Under sejladsen blev der foretaget en generel inspektion af VÆDDEREN, herunder blev der afholdt forskellige havari- og navigationsøvelser. Om eftermiddagen fortsatte øvelsesaktiviteterne i vindstyrke 10 (storm), hvor bl.a. inspektionsrullen blev gennemført under det hårde vejrlig med godt resultat.

Inspektionen af VÆDDEREN var Inspektøren for Søværnet, kontreadmiral M.M.Tellings, sidste, inden kontreadmiralen går på pension den 28. februar. I den anledning overrakte chefen for Inspektionsskibseskadren inspektøren et skjold med inskription fra Inspektionsskibseskadren og VÆDDEREN med deres respektive våbenskjolde.

VÆDDEREN afgik fra Flådestation Frederikshavn den 20. februar for at forrette fiskeri- og stationstjeneste ved Grønland og Færøerne. VÆDDEREN forventes tilbage til Flådestation Frederikshavn efter endt togt den 1. juni.

Flådebesøg

Den tyske (BRD) 2. Torpedobådseskadre, bestående af missilkanonbådene ALBATROS, FALKE, GEIER, BUSSARD, SPERBER, GREIF, KONDOR, KORMORAN (Type 143-klassen) og forsyningskibet MEERSBURG (LÜNEBURG-klassen) samt tankfartøjet AMMERSEE (WALCHENSEE-klassen), aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 3.-6. marts. Chef for styrken vil være kommandørkaptajn R.Feist om bord i ALBATROS. Samlet besætning: 48 officerer, 239 sergenter og 210 menige.

---oo0oo---

De tyske (BRD) missilkanonbåde OZELOT og GEPARD (Type 143A-klassen) aflægger rutinebesøg i Vejle i perioden 14.-15. marts. Chef vil være orlogskaptajn P.Miltzlaff om bord i OZELOT. Samlet besætning: 8 officerer, 37 sergenter og 28 menige.

---oo0oo---

En tysk (BRD) styrke, bestående af korvetterne THETIS, HERMES, TRITON og THESEUS (THETIS-klassen), aflægger rutinebesøg i Frederikshavn i perioden 13.-14. marts. Chef for styrken vil være orlogskaptajn M.Warnick om bord i HERMES. Samlet besætning: 16 officerer, 100 sergenter og 160 menige.

---oo0oo---

De tyske (BRD) missilkanonbåde DACHS og HERMELIN (Type 143A-klassen) aflægger rutinebesøg i Århus i perioden 14.-15. marts. Chef for styrken vil være orlogskaptajn H.D.Riewerts om bord i DACHS. Samlet besætning: 4 officerer, 45 sergenter og 28 menige.

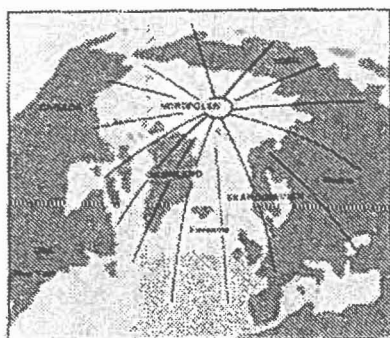
---oo0oo---

Den tyske (BRD) 6. Ministrygereskadre, bestående af enhederne DÜREN og MARBURG (LINDAU-klassen), aflægger rutinebesøg i Frederikshavn med daglige anløb i perioden 14.-20. marts. Chef for styrken vil være kaptajnløjtnant H.Franz om bord i DÜREN. Samlet besætning: 9 officerer, 42 sergenter og 39 menige.

---oo0oo---

Det tyske (BRD) hjælpeskib KRONSORT aflægger rutinebesøg i Frederikshavn med daglige anløb i perioden 14.-22. marts. Chef vil være skibsfører G.Hoffelner. Samlet besætning: 1 officer, 2 sergenter og 16 civile.

Udland kort

Moderniseringsprogram for spanske fregatter

Den spanske flåde har iværksat et midtvejsmoderniseringsprogram for dens fem fregatter af BALEARES-klassen (modificeret amerikansk KNOX-klasse design). Programmet, der udføres ved El Ferrol værftet, omfatter in-

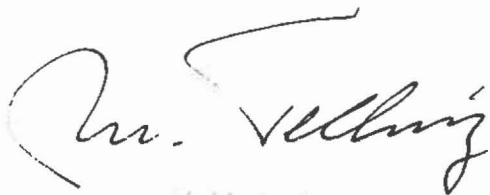
stallation af 8 HARPOON sømålsmissiler, TRITAN datasystemet, den nye AN/SQS 56 LF lavfrekvens sonar som erstatning for den originale af typen AN/SQS-23. Herudover to kortholds antimissilsystemer af typen MEROKA, styret af radar af typen SELANIA RAN-12L samt endeligt et DENEK digitalsystem til elektronisk krigsførelse. Moderniseringsprogrammet skal være afsluttet i 1991, skriver "MILITARY TECHNOLOGY".

Første canadiske fregat af HALIFAX-klassen forsinket

Den canadiske flåde vil tilsyneladende ikke få overdraget sin første enhed af HALIFAX-klassen før 1990, d.v.s. et år senere end planlagt. Dette er den anden ændring i konstruktionsprogrammet, og det står endnu ikke klart, hvorledes forsinkelsen vil influere på de følgende enheder i klassen, der forudses at skulle omfatte 12 enheder. Startvanskeligheder i 1985 gjorde, at de to første enheder, HALIFAX og VANCOUVER, blev forsinket med henholdsvis seks og fem måneder, og leveringen af den tredje enhed, VILLE DE QUEBEC, med 3 måneder. Den sidste forsinkelse tilskrives problemer med at integrere den første enheds systemer i en enhed. Canada har ikke bygget større krigsskibe siden IROQUIS-klassen i begyndelsen af 1970'erne, skriver "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

Den amerikanske flåde indgår kontrakt om bygning af næste to angrebsubåde

Kontrakter til en samlet værdi af 739 millioner dollars om bygning af de næste atomdrevne angrebsubåde af LOS ANGELES-klassen (Type SSN 688) er indgået mellem den amerikanske flåde og Newport News værft og firmaet General Dynamics (Electric Boat Division). Enhederne forventes at være færdige i november 1993 (Electric Boat Division) og februar 1994 (Newport News), hedder det bl.a. i artiklen i "JANE'S DEFENCE WEEKLY".

Mr. Velling
Contracting
Responsible Officer